

АБОНИРАЙТЕ СЕ! Започна абонаментната кампания за изданията на ССБ за 2014 година

За да направите своя абонамент, вие можете да се обърнете за съдействие към председателите на РСО и ТСО.

Абонаментната кампания за 2014 година ще продължи до 15 декември!

Абонаментът за списание "Зари" на зрящо става само в пощенските станции. Каталожният номер на сп. "Зари" е 1322. Абонаментът за цялата година е 6 лева.

Краен срок - 15 декември 2013 г.!

През 2014 г. ще излизат следните брайлови списания:

"Зари" - 12 книжки, цена - 6 лв.

"Кръгозор" - 12 книжки по 30 хил. знака, цена - 4.80 лв.

"Спортен преглед" - 12 книжки по 30 хил. знака, цена - 4.80 лв.

"Женски свят" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.

"Вариант" - 6 книжки по 30 хил. знака, цена - 2.40 лв.

"Светулка" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.

"Минерва" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.

През 2014 г. дискът с говорещите списания "Знание", "Съвременност", "Домашен съветник", "Литературен калейдоскоп", "Зари" и политическото списание "Наблюдател" ще излиза всеки месец. Информацията на диска ще е в обем средно около 20 часа.

Годишният абонамент е 8 лева за 12 броя CD.

Моля, включете се в списъците за абонамент при председателите на РСО и ТСО или ни изпратете писмо за индивидуалния ви абонамент, което да съдържа трите ви имена и пълния ви адрес, както и имената на списанията, за които желаете да се абонирате.

Парите за брайловите издания и за диска с говорещите списания можете да преведете на банковата сметка на Съюза на слепите в България - СЖ "Експресбанк" АД, клон София, банкова сметка - BG15TTBV94001521039947, банков код - TTBBVG22.

Сумите могат да се внасят и директно в касата на ССБ в сградата на ЦУ.

Писмата, списъците с абонатите за брайловите и говорещите списания - имената и адресите, както и номерата на квитанциите, изпращайте на адрес:

1309 София, ул. "Найчо Цанов" № 172,
до редакцията на сп. "Зари".

Краен срок - 15 декември!

Уважаеми читатели,

Започна и абонаментът за книги на CD за 2014 година.

Абонаментът за полугодие е 15 лв. за 15 диска, а за цялата година - 25 лв. за 30 диска.

Парите за абонамент можете да преведете на банковата сметка на Съюза на слепите в България - СЖ "Експресбанк" АД, клон София, банкова сметка - BG15TTBV94001521039947, банков код - TTBBVG22.

Сумите могат да се внасят и директно в касата на ССБ в сградата на ЦУ.

Имената и адресите, както и номерата на квитанциите, изпращайте на адрес:

1309 София, ул. "Найчо Цанов" № 172,
до Централната фонобиблиотека на ССБ.

Телефон за справки: 02/812 70 44.

Краен срок за абонамент - 15 януари 2014 г.

И през 2014 г. Звукозаписното студио ще ви предоставя услугата сами да избирате предпочитаните от вас книги. Цената за CD с избрани от вас произведения е 3 лева, като желаещият заявява кои точно книги да му бъдат записани. Тази услуга се предлага в течение на цялата година и не е обвързана с абонамент.

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Силистра

Столетница в крайдунавския град

Три внука, три правнука и един праправнук – нещо рядко срещано и достойно за уважение. На 25 юли Надежда Ганева – член на Регионалната съюзна организация в Силистра, навърши 100 години. Столетницата е родена на 25 юли през далечната 1913 г. в тогавашното село Алфатар. През 1940 г., вече омъжена, се премества в Силистра. Баба Надя ясно си спомня освобождението на Южна Добруджа, посрещането на българските войски в Силистра и тогавашната еуфория сред хората. Голяма част от живота си работи като болногледачка в инфекциозното отделение на силистренската болница, като има трудов стаж и в общинската администрация. Като истинска добруджанка не ѝ е била чужда и селскостопанската работа.

За рождения ден на Надежда Ганева силистренската организация организира специално събитие в нейна чест. Тя бе посетена от кмета на града – д-р Юлиан Найденов, служители от Общинска администрация, медии, както и от председателя на РСО Силистра, председателя на ТСО Силистра и членове на управителния съвет, които ѝ подариха торта и цветя и прочетоха специално написани за нея стихове. Въпреки възрастта си, баба Надя се откроява с безгранично чувство за хумор – качество, което рядко можем да срещнем в наши дни. Тя бе много положителна и добронамерена към хората, които я уважиха, и дори от малкото време, прекарано с нея, си личеше, че е човек, от когото можем да получим добри съвети – плод на житейския опит, който е натрупала през годините.

"Не губете надежда, злото винаги отстъпва на доброто!", пожела преживялата две световни войни столетница на своите съграждани.

Петранка СТОЯНОВА

Добрич

Група от НПО "ХобиСклуб" посети две свети места по случай празника Голяма Богородица

Успение на Пресвета Богородица, Успение Богородично или Голяма Богородица е един от най-големите християнски празници. В тази връзка група ентузиастична от ХобиСклуб избра да посети два уникални обекта на територията на Община Варна. Първият бе манастирът "Свети Свети Константин и Елена". Преданието разказва, че тук още от XVI век е живяло монашеско братство. Възникването на манастира се свързва с чудотворната икона на Свети Свети Константин и Елена и с лечебния извор, който е запазен до днес и се намира под олтара на църквата. Още с влизането ни направи впечатление, че църквата е вкопана в земята. Този факт ни върна назад в историята на България. Иван Годоров, ръководителят на клуба, напомни, че по време на османското иго не са разрешавали на българското население да издигне църква по-висока от човек на кон, затова църквите са били вкопавани около 1,5 – 2 метра в земята. Той добави още, че входът на църквите неслучайно е бил нисък - за да може всеки мирянин да направи поклон при влизането си в светата обител. Изживяването бе неопишимо.

С групата пътува и Ивелина Романова от Регионален исторически музей – Добрич, която внесе повече светлина с поднесената информация и така успяхме да влезем в душата и сърцето на свящото място. След това някои си запалиха свещ с пожелание за здраве в семейството, а други поставиха своята лепта в малка урна и си взеха по едно шишенце вода от животворния източник. Пречистени и обновени, тръгнахме на една романтична крайморска разходка. На брега на Черно море усетихме дъха на морския бриз и уханието на прясно изпечена риба. Насладихме се на този неповторим миг и продължихме към Аладжа манастир. По време на пътуването госпожа Романова направи един кратък обзор на историята на нашия роден край и на това свято място, съхранило тайните, легендите и мистериите на Добруджа. Енергията тук е силна и пречистена и не се усеща умора при изкачването по многобройните стъпала. Разгледахме целия комплекс, съпроводени от Ивето, както всички вече я наричаме, защото сме я признали за част от сърцето на клуба ни. След това останахме да видим новото светлинно шоу върху скалите на Аладжа манастир. Преди да започне то уредникът на музейния комплекс Валери Кинов ни приветства с добре дошли. За нас бе чест и радост да бъдем отличени като ВИП гости за вечерта. Г-н Кинов ни запозна накратко с авторския екип на това грандиозно шоу и ни въведе в повествованието. Трудно може да намери човек думи, за да опише такова преживяване. Тръгнахме си омагьосани от това сакрално място и си пожелахме да предадем неговото послание на много наши приятели.

Иван ТОДОРОВ

Квартет "Кристоф" гостува на "ХобиСклуб"

Изключително приятна изненада поднесоха на членовете на ХобиСклуб музикантите от квартет "Кристоф" на 27 август – вторник. Виола, виолончело, клавиш и обой са инструментите, на които прозвучаха произведения на Моцарт, Бах, Телеман, Шуман, Шуберт, Бритън.

Ръководител на квартета е Петър Христов. Той учи и преподава вече 11 години в град Карлсруе, Германия. Заедно със съпругата си Кайо и двете си сестри концертира из цяла Европа. Лауреат е на много международни фестивали с изпълнения на обой.

Залата на ХобиСклуб едва побра всички желаещи да се докоснат до изпълнението на квартета.

Нежните трели на виолата и обоя докоснаха най-съкровените струни в душите на слушателите. Нежни чувства провокираха и вокалите на японката Кайо.

Петър Христов разказа за живота в Германия и за интересни случки при концерти. Той сподели впечатленията си от професионалното развитие на млади български таланти в чужбина. Според госта ни добрите изпълнители на класическа музика се ценят високо в Германия.

Ние сме много щастливи от факта, че имаме възможност да се докоснем до тези високи културни достижения. Благодарим от сърце на музикантите от квартет "Кристоф" и на родителите на Петър – Веси и Любчо Христови, които са жители на нашия град!

Иван ТОДОРОВ

Посещение в Центъра за защита на природата и животните

Верни на традицията си, от 13 години членовете на НПО "ХобиСклуб" водят разнообразен живот съгласно приетия месечен тематичен план.

На 10 септември - един хубав есенен ден, внушителна група от клуба посети добричкия зоопарк. Посрещна ни директорката Севдалина Венкова, която ни разказа за 10-годишната дейност на Центъра, за самоотвержения труд на екипа ѝ, за интересните животни и за безценната помощ на г-жа Барбара Геринг от Швейцария. Радваме се, че сме едни от предложените за Почетен гражданин на Добрич през 2013 г.

Благодарим на г-жа Венкова и г-жа Василева, че ни показаха тайнството на животните в природата.

Иван ТОДОРОВ

Вести от Добрич

На 15 август тринадесет човека от Териториалната организация на сляпо-глухите се отправихме към Етнографска къща – Добрич. Поводът на посещението ни бе големият християнски празник Успение Богородично и 16 години от учредяването на Националната асоциация на сляпо-глухите в България. Първо разгледахме обстойно този исторически паметник, съхраняващ добруджанските традиции и обичаи. Вслушвахме се внимателно в разказа на уредника. Етнографската къща се намира в центъра на Добрич, в непосредствена близост до църквата "Свети Георги". Тя е построена през 1860 г. от неизвестен майстор, след което става собственост на Димитър Друмев. Столетие по-късно – през 1972 г., е превърната в музей, представящ бита и поминъка на добруджанското население от края на XIX в. и началото на XX в. Състои се от соба, кухня, стая за гости и спалня за младоженци. В едно от помещенията са изложени земеделски сечива, стан и тъкани произведения.

След като разгледахме помещенията, се разходихме и в прилежащия двор, който също е аранжиран с предмети от нашето минало. Направихме си снимки и се отправихме към близката църква. Запалихме свещички за здраве и се помолихме от сърце на Богородица да закриля нашите деца и семейства. Отдъхнахме на прохладата под дебелиите сенки на старите дървета в градината пред християнския храм. Тук имахме възможност да поздравим именничките и да се насладим на августовския ден с чаша хубаво капучино.

Калинка КОВАЧЕВА

Щастливи дни в Троянския балкан

От 29 август до 5 септември 19 души от Териториалната организация на сляпо-глухите в Добрич отмаряхме в почивна база "Релакс", Шипковски минерални бани. Чистият въздух, бистрата минерална вода и чудесното време допринесоха за едни превъзходно преживени дни.

Почивната база за поредна година предлага прекрасни условия. Персоналът, под умелото ръководство на своя управител – Велизар Хинков, също спомогна за нашия комфорт с вежливостта си.

Организирана бе екскурзия до Троянския манастир, село Орешак и село Черни Осъм. Благодарение на това, успяхме да посетим Природонаучния музей в Черни Осъм, както и изложба на занаятите.

Докоснахме се до типичния за онзи район начин на живот и поминък. Разгледахме и цеха за керамика в Шипково. Посетихме панаира в Троян. Проведохме и спортен полуден. Дисциплините, в които се надпреварвахме, бяха: клякане, скачане на въженце, коремни преси и дърпане на въже. Завоювалите първите три места бяха наградени. Вечерите също прекарвахме задружно, като някои от тях бяха посветени на поезията, на хумора и сатирата, на песента. В края преминавахме и в танцови забави. Галавечерята, организирана от работещите в базата, се състоя в последната нощ с участието на дисководител.

По време на пребиваването си завързахме познанства с много хора от страната. Хубавите дни отлетяха неусетно. Разделихме се, като си обещахме през следващата година отново да се съберем в Троянския балкан.

София

"Проглеждане в тъмното" – свеж планински полъх от един свежарски проект-предизвикателство

"Представи си горските звуци и миризми и меката земя под краката ти, докато напредваш, стъпка по стъпка, по лека планинска пътека. Трябва да внимаваш, защото си със завързани очи, а всички сетива, различни от зрението ти, изведнъж се усилват."

Така започва поканата на група млади хора, стоящи зад проекта "Проглеждане в тъмното", за една нетрадиционна разходка по пътеката над село Железница.

Това е второто от трите планирани събития по проекта. Целта на първото, състояло се на 15 юли, беше да се покаже нагледно как се справят незрящите в ежедневието си. На няколко маси, разположени в парк "Заимов", асистенти с нарушено зрение разясняваха на ентузиастични с вързани очи как да си зашият копче, да разпознаят монетите в джоба си, да приготвят сандвич и салатата. Беше създаден и импровизиран дом с кухня и всекидневна, в който желаещите имаха възможност със закрити очи да разтребят и да се приготвят за пристигането на гости.

За участие в разходката, състояла се в първия ден на месец септември, бе необходима далеч по-голяма смелост. Задачата на незрящите инструктори – Верка, Панчо, Байрие и Сашо, беше, ориентирайки се с куче или бял бастун, да достигнат мястото за пикник, намиращо се на около километър от Железница, водейки под ръка по широката камениста пътечка доброволци със завързани очи. Индивидуалните предизвикателства включваха преминаване на дървен мост без перила, улавяне с шепи на пуснати от високо джанки, катерене по дървета и други.

Няколко думи за двете инициаторки на проекта. Савина е завършила биохимия в Бремен, а по-късно специализира епидемиология. Антония работи в Природонаучния музей, влюбена е в прилепите и току що се е върнала от Панама след 4-месечно изследване на един от местните видове. Запознават се преди година при участието си в младежки проект. Решават, заедно с хърватски колеги, да реализират идея, свързана със светоусещането, когато се лишим (волно или не) от едно от сетивата си, а именно зрението. От австрийското министерство на европейските и външните работи харесват и финансират идеята, а от Института за Дунавския регион и Централна Европа я подкрепят организационно.

Партньори от българска страна са Природонаучният музей, Съюзът на слепите и фондация "Очи на четири лапи". Активно участие взеха и актьори от театралната група "Невиждан театър".

Резултатите са видими – с очи или чрез скрийнрийдър, на <http://www.seeinginthedark.eu>.

Идеите, заложили в проекта, изживените емоции и придобитият опит в общуването с различния ще продължат да съществуват някъде вътре в нас, дори и след края на "Проглеждане в тъмното". Има достатъчно възможности за получаване на малки грантове, обучения в чужбина, доброволчески инициативи, студентски програми и т. н. В нашия глобален, мултикултурен и доста по-толерантен в сравнение с минали периоди свят вратата за българските незрящи младежи е широко отворена. Друг е въпросът колко от тях се осмеляват да почукат, какво ги спира и как организациите ни могат да съдействат в тази насока?

Александър ВЕЛКОВ

На 12 август Ани Бориславова беше украсила Клуба на ТСО Левски с дъхави рози и други свежи цветя. Поводът – 79-годишният рожден ден на нашия председател г-н Тодор Любенов. За да уважат Тошко, бяха дошли членове и активисти на организацията, негови приятели, директорката на "Социално подпомагане" г-жа Романова и няколко служителки от дирекцията, с които ние много добре работим.

Рожденикът получи много цветя, подаръци и пожелания за крепко здраве, дълголетие и късмет. Нека още дълги години да води организацията все така успешно, с много такт, търпение и обич към хората, а в личен план да се радва на синове, снахи, внуци и, дай Боже, правнуци!

Г-н Любенов получи поздравителни адреси от кметската управа на град Левски, Асоциацията на сляпо-глухите в България, Народно читалище "Георги Парцалев" - Левски, в които освен пожеланията за здраве и дълголетие се изтъкна и неговата голяма заслуга за добрите ни взаимоотношения с тези институции. Споделено бе тяхното желание нашите отношения да се задълбочават и развиват.

Г-н Любенов благодари сърдечно и покани присъстващите около отрупаната с разни вкусотии маса. Вдигнахме тост за негово здраве с великолепната кайсиева, която той майсторски прави всяка година. Много бяха наздравниците и пожеланията към нашия председател, но още повече бяха веселите спомени.

Настроението подсили и акордеонът на Пламен Любенов - внук на нашия председател и преподавател по музика в Детската школа при НЧ "Георги Парцалев" - Левски.

Дълго ще помним този рожден ден! Да даде Господ Тошко да ни е жив и здрав още дълги години - та чак до 100 и нагоре! На многая лета!

Иванка ХРИСТОВА

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ Незрящите от "Острова на благословените"

След много сложни перипетии при организирането на пътуването на 10 август в София се състоя среща между председателя на Съюза на слепите в България и дванадесетчленна делегация, представляваща Националната федерация на хората със зрителни увреждания от Шри Ланка.

В самото начало на срещата председателят на Съюза на слепите в България г-н Васил Долапчиев запозна гостите с историята и съвременната ангажираност на нашата организация.

Посещението на представителите на незрящите от Шри Ланка беше организирано по тяхна инициатива, защото, както се изразиха по време на проведените срещи, са искали да се поучат от достиженията на нашата организация в областта на рехабилитацията, образованието и социалната интеграция.

Няколко думи за тази екзотична страна. По-възрастните наши читатели вероятно си спомнят, че преди да започне да се представя с новото си име - Шри Ланка беше известна като Република Цейлон. Но от 1972 г. нейните жители се отказват от натрапеното от европейските колонизатори наименование и

започват да наричат своята страна така, както тя е била известна в региона векове наред.

Шри Ланка е малко парче земя – 65 хил. кв. км, но въпреки ограничените си размери, островът предлага безкрайно разнообразие от природни забележителности. Гостите остават изумени от кристалночистите плажове по крайбрежието. Трудно е да си представи човек по-диво място за сърф и леководолазни спортове. Съвсем наблизо са гъстите гори и националните паркове Гал Оя, Лахугала, Вилпау, Бундалу - необезпокоявани царства на леопарди и на стада диви слонове. Безкрайни са и плантациите от чай и екзотични подправки.

Шри Ланка има невероятно културно наследство. В централната част на страната са запазени паметниците на нейното минало архитектурно величие.

Един от най-живописните археологически обекти е Полунарува - древната столица на Шри Ланка от X век, с изящните си скулптури и зашеметяващи пагоди. Тук е съграден и най-високият храм на острова - високият 55 метра Ранкот Вихара.

Населението на Шри Ланка се състои основно от синхали (74%) - предимно будисти, и тамили (18%) - индуисти. Синхалите са потомци на индуси, които към V в. преди Христа се преселили на острова и постепенно се смесили с местното население. Тамилите започнали да нахлуват в Цейлон преди около 1500 години. Напрежението между двата етноса трае вече няколко века, като през 1983 г. то прераства в поредната ожесточена гражданска война. Много тамили, особено в северните и източните части на страната, искат да се отделят в независима държава. Във въоръжения конфликт между синхалските правителствени сили и тамилската бунтовническа групировка, наречена "Тигри за освобождението на Тамил Елам" или "Тамилските тигри", загиват над 60 000 души. Поддържането на мощните правителствени военни сили, както и въобще негативното влияние, което гражданската война оказва върху всички сектори на стопанския и обществения живот в Шри Ланка, доведоха страната до много тежка икономическа криза. Криза, която засегна цялото население на острова и може би точно поради това преговорите за прекратяването на огъня и постигането на мирно урегулиране на конфликта, които започнаха през 2002 г., като че ли дават своите положителни резултати. Военните действия спряха, спряха и ужасните терористични нападения. Постигнатото примирие вече дава своите плодове и Шри Ланка отново стана желана туристическа дестинация, а животът на острова започна постепенно да се подобрява и нормализира.

"Серендиб" – така наричали острова арабските мореплаватели. На техния език името означавало "Земята, която предлага удоволствия". Днес, след толкова размирни и кървави години, и коренните жители, и любознателните пътешественици в Шри Ланка могат най-сетне да преоткрият смисъла на това блажено име. Из острова вече е възможно да пътуваш свободно и без риск за живота, да ходиш бос по девствените плажове на югоизток, където рибарите хвърлят мрежи за сардини от невъзможните си пилони, да се натъкнеш на стадо диви слонове в непроходимите гори или да попаднеш в древни столици с 20-вековна история зад гърба си. Но най-изненадваща като че ли се оказва преоткритата възможност за мирно съжителство между различните религиозни общности. Въпреки кървавата гражданска война, противопоставила синхали на тамили, днес в Шри Ланка може да се види една почти невероятна обществена реалност. Ислям, индуизъм, християнство, протестантство и будизъм си общуват културно и уважително като в изискан бридж клуб. А в столицата Коломбо някои от вярващите делят дори едни и същи храмове. Сега изглежда е налучкан пътят на помирението. Поне така се надяват всички. И бързат да се нарадват на крехкия мир, като се стараят да не обръщат внимание на изпонадупчените с куршуми стени. Останалите живи местни жители благославят съдбата, че не са станали курбан в безумната касапница, и се надяват на по-добри дни.

От разговора, който проведох с президента на Националната федерация на хората със зрителни увреждания в Шри Ланка - г-н Вижератна Мудиянселаге Дон, разбрах, че в тяхната организация членуват хора и от трите религиозни общности в страната, но те са успели да намерят съгласие и работят заедно за решаването на проблемите на незрящите. Ръководената от него организация има повече от 3000 членове и свои подразделения във всички главни градове на деветте провинции, които са основните административни единици на държавата. Населението на Шри Ланка е около 21 милиона души, от които около 400 000 са лица със зрителни увреждания. Има и други по-големи или по-малки организации на незрящи и хора със зрителни увреждания, които също така работят за подобряването на положението на лицата от тази социална група. А като цяло това положение съвсем не е добро. На практика незрящите в Шри Ланка не се ползват с каквато и да е сериозна държавна помощ. Те се

пенсионират на 60-годишна възраст - възрастта, на която се пенсионират всички граждани на острова. От страна на държавата може да се получи някакво материално подпомагане на базата на доходите на цялото семейство. В случаите, в които това е възможно, държавата им предоставя и жилища под наем. За тях картата за градски транспорт (или някакво друго транспортно облекчение) е непознато нещо. В сферата на рехабилитацията имат съвсем незначителен напредък. Като цяло незрящите не са много мобилни. Мнозина използват бял бастун, но тотално липсват кадри, които да се занимават с тяхното обучение по ориентиране и мобилност. Всъщност в страната има само един специалист в тази област и неговата основна задача е да обучава други инструктори, които пък от своя страна да обучават други и т. н. Ясно е, че при такава постановка на работата сериозни и трайни постижения на практика не могат да се очакват. От друга страна хората са изключително добронамерени и се отнасят много добре към невидящите си съграждани.

Неслучайно основната част от програмата на посещението на делегацията от Шри Ланка беше ориентирана към изучаване на опита и начините на работа в Националния център за рехабилитация на слепи в Пловдив. По думите на някои от гостите - те са изключително удовлетворени от това, което са научили, и се надяват успешно да приложат наученото в техните условия.

Тежкото положение на незрящите от Острова на благословените се задълбочава и от факта, че процентът на работещите слепи е твърде малък. Няма никакви специализирани места за работа на незрящи и всеки се спасява сам и доколкото това му е по силите. Някои от хората със зрителни увреждания се пробват успешно в собствен сравнително дребен бизнес в сферата на туризма – хотелиери, ресторантьори и т.н. Неголям брой от тях успяват да се интегрират на работа в обичайна трудова среда. Така например президентът на Националната федерация на хората със зрителни увреждания работи като учител в масово училище. Активна роля в работата на организацията играят и десетина човека, които упражняват адвокатска професия. Една дама със зрителни увреждания е достигнала доста високи ръководни позиции в една шриланкиска радиостанция.

В Шри Ланка вече се пробват и в областта на интегрираното обучение на незрящите деца, но към момента основна роля в тяхното образование все още играят 14-те специализирани училища, които функционират на различни места в страната. Официални езици в Шри Ланка са синхалски и английски, но поради наличието на голямо езиково многообразие езикът на преподаване в специализираните училища е английският.

В училищата децата се обучават на брайл, а с помощта на приятели от Холандия, Швеция и други предимно северноевропейски страни те имат сериозен напредък и в компютърните технологии за слепи и слабовиждащи. Имат също така разработен речеви синтезатор на синхалски език и младото поколение все повече и повече започва да се ползва от възможностите на новите технологии. Отделно, Националната федерация издава и две специализирани издания за проблемите на незрящите. Всичко това е подчинено на техния стремеж да създадат възможности за своите членове да повишават образованието си и да се подготвят така, че да могат да имат повече шансове за трудова реализация. В края на срещата г-н Долапчиев подари на всички участници в делегацията по един диск с хубава българска музика и награди президента на Националната федерация на хората със зрителни увреждания от Шри Ланка с почетния плакет на Съюза на слепите в България.

В своето заключително изказване г-н Вижератна Мудиянселаге Дон благодари за проявената от наша страна изключителна отзивчивост и за готовността на специалистите по рехабилитация да ги въведат във всички подробности на своята работа. Той увери българските домакини, че в тяхно лице те вече имат своите искрени и верни приятели, които винаги ще бъдат готови да помогнат с всичко, с което могат. Накрая отправи покана към всички присъстващи да посетят тяхната красива родина и обеща, че от страна на федерацията им на всеки ще бъде оказан много радушен прием. Той не пропусна да изрази и своята увереност, че сътрудничеството между нашите организации ще се развива и задълбочава, за да можем всички ние да бъдем максимално полезни на хората със зрителни увреждания в България и Шри Ланка.

Димитрина МИХАЙЛОВА

ОБЯВА От 16 септември се приемат молби за включване в Хранителната банка

Хранителната банка при ССБ (PCO София) уведомява членовете на столичната организация, че от 16 септември 2013 г. до 20 ноември 2013 г. ще се приемат документи от желаещите да получават натурални помощи през 2014 г. В тях задължително се посочва e-mail адрес (електронна поща) за получаване на съобщения.

Основният критерий при разглеждането на молбите ще бъде месечният доход след април 2013 г., доказан с пенсионно разпореждане, издадено от НОИ, с дата след месец април 2013 г.

В декларирувания месечен доход се включват получавани пенсии, работна заплата, хонорари, стипендии, доходи от стопанска дейност, участие в търговски дружества и други доходи.

Първите 200 кандидати, класирани по подоходен критерий, ще попаднат в окончателния списък като титуляри. Ще бъде съставен и резервен списък – в случай на отказ на някой от титулярите-ползватели. Молим желаещите да ползват услугата да имат предвид, че натуралните помощи ще се получават само от склада на Хранителната банка в сградата на ПП "Успех" на бул. "Европа" № 138 в София.

Видът на хранителните помощи не се определя от екипа на Хранителната банка, а от волята на дарителите.

Документите ще се подават в Клуба на PCO София на ул. "Цар Симеон" № 110 при сътрудника на ТСО Елена Димитрова всеки работен ден от 10 до 16 часа.

Пълният текст на Правилника за реда и условията за доставка, съхранение, разпределение и предоставяне на натурални помощи от Българската хранителна банка, както и Приложения № 1 и № 2 могат да се прочетат и изтеглят от информационния сайт на PCO София – <http://www.ssb-sofia.org>!

Допълнителна информация и разяснения могат да се получат от председателите на ТСО в приемните им дни и от Иван Бакърджиев – мобилен телефон 0899079907.

ПРЕМИЕРА Пловдивчанин с нова поетична книга

Ангел СОТИРОВ

Снимка: Стефан СТОЙЧЕВ

Още преди петнайсетина години поетът Владислав Кацарски го определя като "автор на филигранна поезия". За поета Румен Ченков Здравко е "нежен лирик, бард на любовта". А се знае, че не се среща особено често поетът поета да хвали...

Първата поетична книжка на разностранно надарения пловдивчанин развълнува литературната аудитория далеч извън пределите на града, разположен на седемте хълма. Тя съдържа само 19 текста в мерена реч. Предговорът към нея написа изтъкнатият пловдивски поет Тодор Чонов. Според него "Здравко Лекишев е отвоювал свое парче от националната литературна нива и с благородството на истински поет го е нарекъл "На теб".

В тази книжчица поетът Тодор Чонов открива "покъртителна щедрост" и "красиво естетическо благородство". Вероятно трябва да се спомене, че за появата на това издание през 2001 г. определени заслуги имат Велик Атанасов и Ангел Сотиров, осигурили финансирането му, а също и Тодор Чонов – извършил отпечатването. Нейният бутиков тираж в голяма степен е компенсирал с качването на книжката и в интернет.

На 10 юли тази година в по-голямата зала на Националния център за рехабилитация на слепи се състоя премиерата на новата стихосбирка на Здравко Лекишев. Тя носи доста индикативното заглавие "Любов отвъд сезоните" и включва 39 стихотворни творби. Както е обичайно, книгата съдържа не само нови стихотворения, но и десетина от предишната. Неин прецизен редактор и автор на емблематичното ѝ заглавие е безспорно даровитият каспичански кримиписател и национално известен шуменски издател Тодор Андонов. Тя е издание на ИК "Антос" – Шумен и като полиграфски продукт изглежда много прилично, да не кажа дори брилянтно.

Пиша тези редове с известно неудобство, защото в книгата има стихотворение, посветено на моята не съвсем скромна особа. И ситуацията отключва у читателите без съмнение асоциации с фолклорния етюд за "Халваджията и бозаджията". Но пловдивските литературни кореспонденти на списание "Зари" бяха възпрепятствани да присъстват на този поетичен празник. И въпреки моите сериозни литературни дефицити и избухналите съпротиви от морално-етическо естество, ми се налага да пробвам перото си и в репортажния жанр.

Разбира се, аз в голяма степен съм улеснен от двата предговора на книгата, написани от автора и от русенския поет Румен Ченков. Силно съм подпомогнат и от словата, произнесени при презентацията ѝ от поливалентния литературен майстор Стефан Стойчев.

Към своите потенциални читатели авторът на "Любов отвъд сезоните" се обръща със следните думи: „За поезията си мога да кажа - прочетете я и си мислете, каквото си искате. Веднъж великият Конфуций неволно разлял туш върху една от страниците, на които пишел, и когато излязъл да търси пясък, за да попиет петното, учениците му се скарали, защото не можели да разгадаят какво всъщност е искал да нарисува мъдрецът – глава на дракон, на катеричка или някакъв стилизиран йероглиф. Вече се стигнало и до бой, когато Конфуций се върнал. "Спокойно," - казал той - "това е петно, но в него всеки вижда, каквото си иска". Същото е и с поезията. Изберете от нея само това, което ви харесва. Което съвпада с вътрешния ви ритъм. Важното е, че като златна нишка, независимо от това за какво става дума, в стиховете ми присъства любовта – към живота, към жените, към приятелите. Към това, което съм имал и към това, което не съм имал. Въпросът е да чувстваш, че обичаш някого, че го харесваш и че ти е приятно да си с него. Всяко едно стихотворение е посветено на определена личност - изорала бразда в моята нива и сега събирам посятото там".

Румен Ченков убедено твърди, че поетът „с майсторско перо ни води по тези познати пътеки в един познат свят и ни приканва да го откриваме отново и отново още по-прекрасен и мамещ. Той сякаш ни внушава да отворим широко очите си и да разберем за кой ли път, че светът на любовта не се намира някъде далече, на някое недостъпно място, а е в нас и около нас, че ние живеем и черпим силата си от него. Прочетете книжката, която стои пред вас, за да чуете посланието на Здравко Лекишев, че това прекрасно чувство е безброй много вселени и между тях винаги ще има такива, на които не сте били никога. Че тя е повече от органична химия, както се опитват да ни убедят някои учени, иначе ако е само това - как всеки един, докосвайки се до нея, би искал:

*"По пътя ти трънлив със теб да страдам
и като птица с вик да те зова
Сълза солена в скута ти да падам,
Звезда да съм, над тебе да горя".*

При представянето на книгата Стефан Стойчев дебело подчерта, че Здравко Лекишев е "завършен поет". Той почти по детски, съвсем чистосърдечно сподели как негово стихотворение е чакало ред няколко месеца в една от медиите, а Здравкова поетична творба от раз е била отпечатана още в следващия брой на същата медия. Стойчев също сподели изповедно, че неговата бохемска компания е включвала понякога и бледния юноша Здравко в своите рейдове по кръчмите, естествено, не за да го учи на поезия. Кореспондентът на няколко национални печатни медии Стефан Стойчев прочете

няколко творби от книгата, а и самият автор представи своя поезия. Сегашната съпруга на Здравко Стефка Стойчева, също дълбоко изкушавана от стихотворството, запозна благодатните фенове на мерената реч с негови стихове от брайловата версия на книгата му. А може би и аз като самозван редактор на говорещото "Литературно списание" трябва да кажа две-три думи за твореца Здравко Лекишев. Още повече че той е един от най-активните негови сътрудници, създател на емблематичната рубрика "Казано на ухо" и съчинител на първите закачливи новинки за нея. Разбира се, Здравко бе чест гост най-вече в поетичната рубрика на списанието. Той с еднаква лекота създаваше лирични и сатирични текстове в рими. Доста показателен за несъмнената му изобилна стихотворна надареност е фактът, че негови поетични продукти се публикуваха безпроблемно не само в специализирани за хора с увреждания, но и в съвсем обикновени медии. Тези съчинителски дарби със сигурност идват от дядо му Йосиф Лекишев - издател и редактор на софийското списание "Смях и яд", чиито текстове в 90 процента от случаите сам сътворява и подписва с двајсетина псевдонима. От тези благотворни генетични влияния е засегната в немалка степен и Здравковата сестра Софи Лекишева, по мъж - Асенова.

Буди недоумение фактът, че молбата на утвърдения поет Здравко Лекишев към Читалището на слепите за финансова подкрепа на това поетично издание е останала "глас в пустиня". Известно е, че към други пловдивски писачи на литературни текстове любимото читалище е свръхотзивчиво. Здравко е като че ли първият от Пловдив, чиято проща е останала без никакви парични последици...

Както съм имал възможността и в други текстове да съобщя, отношението на великия древногръцки философ Платон към поетите не е било сякаш съвсем позитивно. За Платон "поетът е леко и хвърковато същество, вдъхновено и обезумено". Изглежда и Здравко е доста респектиран от тези предразсъдъци на античния философ към ездачите на пегаси (съчинителите на римувана реч) и още на младини доста силно е наблегнал на белетристичните си занимания. Аз споделих с присъстващите, че виновникът за поетичния купон е автор и на брилянтна непубликувана белетристика. В навечерието на политическите промени в плана на Пловдивското държавно издателство "Христо Г. Данов" по препоръка на доц. Огнян Сапарев е включена книга с новели на Здравко Лекишев със заглавие "Сърцето не е самотен бог" и с изумителния тираж от 30 хиляди екземпляра. За голямо съжаление ръкописът на тези негови новели не се превръща в книга и те отново чакат своя отзивчив издател повече от 20 години. Пожелах на Здравко в най-скоро време и няколко негови новели да бъдат издадени на хартиен носител или поне в електронна версия.

Към поетичната фиеста прояви интерес и Нова българска телевизия, чийто репортер взе пространно интервю от автора на "Любов отвъд сезоните". Освен новината за събитието въпросното интервю бе няколкократно излъчено по тази регионална медия. Премиерата бе уважена също и от кореспонденти и собственици на още 6-7 специализирани печатни и електронни медии. Явно е, че председателят на пиар-комисията към пловдивската регионална организация на ССБ - темпераментният Георги Генов, отново си беше свършил работата твърде добре.

Любителите на поезията можеха да закупят произведението на Здравко в плоскопечатна или брайлова версия на специална промоционална цена. С предлагането на книгата бяха ангажирани Стефка Стойчева и Ангел Сотиров, подпомагани от перфектните им асистенти – Марио Учков и Светослав Иванов.

С много топли думи ентузиазирания поет поздрави страховитият централен ССБ-контрольор адвокат Емил Узунов. Поздрави и благопожелания към автора и книгата му поднесе и членът на УС на ССБ и благ регионален председател Велик Атанасов, дошъл на интелектуалното тържество с неотлъчната си съпруга Олга Захариева. Високите гости побързаха да си закупят и по една книжка, получавайки светкавично автограф от щастливия автор.

Здравко почерпи щедро своите гости освен с изящна мерена и немерена словесност също и с няколко вида напитки и подходящи мезета. Чашите и тарелките на любителите на огнените течности се пълнеха мълниеносно от пъргавите и лъчезарни асистенти.

И малко биографични данни за този, наистина поливалентен, литературен талант. Здравко Борисов Лекишев е роден в Пловдив на 22 август 1946 г. Завършва в същия град Руската гимназия и дори е студент по хуманна медицина цели два семестъра. След прекъсването на медицинското си обучение, изглежда поради антибиологизаторските си тежнения, продължава образованието си в Професионалната гимназия по индустриална химия в Димитровград. Многогранно надареният

литератор работи като висококомпетентен химик в Приборостроителния завод и фабрика "Изгрев", а също и като колоритен бригадир и прост куфарджия в ПП "Успех". В трите пловдивски предприятия той е постоянен и неизтощим член на бохемски компании - отзивчиви аудитории на неговите поетични четения и литературни лекции. Впрочем може би още нещо важно за някои читатели - с Елена Палибеева Здравко е съавтор и на две чудесни дъщери – Даниела и Ирина.

Внукът на Йосиф Лекишев от дете обича да рисува и да чете книги, а също и сам да съчинява различни текстове. Още като ученик стихове на Здравко се печатат в списание "Родна реч". По-късно негови поетични творби се публикуват в други периодични издания и в интернет сайтове. Той участва и в десетина литературни сборника. Негови стихотворения са отличавани с най-високите награди на регионални и национални поетични конкурси.

Ние, колегите, приятелите и почитателите на Здравко Лекишев, пожелаваме на добър час на новата му книга! А на самия Здравко - много, много любов отвъд сезоните и в най-скоро време издаването и на една негова белетристична книга!!!

ИЗ "ЛЮБОВ ОТВЪД СЕЗОНИТЕ" □ □ □

ЗАКЛИНАНИЕ

Изгори мостовете, по които минах!
Реките пресуши, що прекосих...
Изори пътеките ми в ниви!
Отрови чешмите, дето пих!

Стори го, в името на Бога,
та ако някога се променя,
дори да искам, да не мога
ни да си тръгна, ни да изменя.

СОНЕТ

Не знам сега щастлива ли си ти.
При мен е всичко пито и платено.
Животът на магическо вретено
навива сетните ми дни.

Но все пак вярвам може би,
на двама ни, че е простено
за грешките, ала е отредено
сами да бъдем аз и ти, уви.

И вярвам, че за тебе сътворено,
красивото от мен до теб върви
като дете - невинно и смутено.

Не знам къде си, но бъди
зората във небе студено,
единствена звезда
сред многото звезди.

СЯНКА

Коя си ти и откога
си стъпила на моя път?

В самотната му тишина
дори и птиците мълчат.

На него няма кръстопът,
възможност няма да избираш.
Надолу се върти кръгът -
към тъмното, ако разбираш.

На алкохола лудите криле
в главата ми размахва черна птица.
Умират и се раждат светове
и вият над олтари слепи жрици.

Но ти пак плахо търсиш мойто рамо,
опора нежна в моята ръка.
Коя си ти не зная, зная само,
че Обич мога да те нарека.

В безсънна нощ, кога крила
безумна птица пак размаха,
ела отново, пак ела,
ти сянка, хубава и плаха.

СТАРИТЕ КРАНТИ

На Ангел Сотиров

И мене, и тебе животът натиска -
сиромашия до шия, всеобща беда.
Но старите кранти остаряхме с уиски,
а днес младите кончета пият вода.

Налей, пък да става каквото си иска,
то всички ще мрем, но не ние сега.
И старите кранти пак ще пият уиски,
а пък младите кончета нека пият вода.

ПРОЕКТИ С чувство за национална принадлежност

На 9 и 10 септември 130 човека с увредено зрение – членове на ССБ, посетиха исторически обекти в град Пловдив и областта. Всички те бяха бенефициенти по проект "Чувството за национална принадлежност стимул за развитие на личността", финансиран от Агенцията за хора с увреждания и съфинансиран от ССБ. Проектът бе на стойност 18 хиляди лева.
През първия ден от пребиваването си в града на тепетата внушителната група от незрящи посети

Стария Пловдив. Потопихме се в атмосферата на Българското Възраждане.

Архитектурно-историческият резерват "Старинен Пловдив" е разположен върху три от хълмовете на Пловдив – Небет тепе, Джамбаз тепе и Таксим тепе. Затова често е наричан и Трихълмието.

Пловдив е един от най-старите градове в Европа - по-древен от Рим и Атина, съвременник на Троя и Микена. След завладяването му от Филип Македонски получава името Филипопол. Гръцкият писател Лукиан не без основание възкликва: "Това е най-големият и най-красивият от всички градове. Отдалеч блести красотата му".

След включването на тракийските земи в пределите на Римската империя градът е избран за административен център на обявената през 46 г. след Христа римска провинция Тракия. Заради уникалното и красиво разположение на градския акропол върху 3-те хълма римляните го наричали Тримонциум.

Римската епоха (II-IV в.) е своеобразен "златен век" в развитието на античния град. Археологическите проучвания са разкрили останки от някогашните бляскави обществени сгради - огромен форум, впечатляващ стадион, красив амфитеатър, внушителни крепостни стени, езически храмове, терми, акведукти, аристократични домове.

Античните, средновековните и възрожденските паметници съжителстват в неповторими ансамбли на територията на историческото Трихълмие.

В края на XVIII и особено през XIX век богати търговски фамилии, търгуващи с Европа и Ориента, притежаващи кантори във Виена, Истанбул, Одеса и други, с обяснима амбиция решават да демонстрират своето богатство и икономически възможности чрез големите си разкошни къщи.

Българските майстори - изкусни архитекти, строители, зидари, дърводелци, резбари и зографи, са разкрили своето умение, което се е оказало изключително полезно за процъфтяването на строителното изкуство в Пловдив през епохата на Възраждането. Сред известните архитектурни забележителности на Стария Пловдив са Балабановата къща, Дановата къща, Куюмджиевата къща, къщата на д-р Стоян Чомаков, къщата на д-р Сотир Антониади и други.

Групата ни посети и Античния театър, след което се отправихме към паметника на хан Крум в жилищен комплекс "Тракия". Той е дело на скулптора Николай Савов.

Хан Крум е изобразен в цял ръст върху кон, с пълно бойно снаряжение и доспехи, с извадена сабя в ръка.

На следващия ден с автобус изкачихме стръмния път до местността Кръстова гора. В началото на XIX век, когато е премахнато кърджалийството, в Средните Родопи започват да пристигат светогорски монаси, преоблечени в арнаутски или турски дрехи. Мнозина от тях загиват мъченически. След изграждането на храмове в почти всички селища, през 1838 г. пристига атонският йеромонах Григорий, впоследствие почитан от населението като светец, а от краеведите наричан "родопския Паисий". С малко прекъсване от три години той остава в Средните Родопи до 1872 г. Йеромонах Григорий открива почти във всички населени места училища, в които дава образование на бъдещите свещеници, учители и родопски възрожденци. В своите проповеди отец Григорий наричал Средните Родопи "Кръстогорие" или "Кръстата гора". Той непрестанно убеждавал християните, че няма от какво да се боят и тревожат, тъй като те живеят в Кръстатата гора, която се закрила от Честния Кръст, и Господ и Света Богородица ще ги пазят!

Христо Попконстантинов (1858 - 1894), чийто баща свещеник Константин е един от най-ревностните ученици на йеромонах Григорий, пояснява, че названието на Средните Родопи "Кръстогорие" и "Кръстата гора" е свързано с връх Кръстов.

Няма никакво съмнение, че на този родопски връх е съществувал манастир, разрушен по времето на масовата ислямизация. За това ясно говорят запазените зидове, обработените камъни, разкритите основи на старата църква, камъните със следи по тях от свещи, а също и намерените в земята кръстове от бигор. Трябва да се отбележи, че впоследствие родопските християни издигнали скромни параклиси върху руините на почти всички църкви и манастири.

Поверието гласи, че там се намира частица от Светия Кръст, което става причина цар Борис III и подполковник Величков да си поделят средствата за отливането на железен 66-килограмов кръст, който на 1 май 1936 г. е донесен от Йорданчо и подполковник Величков на връх Кръстов, където в присъствието на цялото село Борово е бетониран на източното възвишение на върха и осветен от свещеник Петър Василев Кошелев.

Изкачихме се до кръста по път, осяян от двете страни с малки параклиси, изградени с даренията на благочестиви българи. Почувствахме магическата атмосфера на това свято място и дишахме до насита животворния му въздух.

Следващата спирка от нашето пътуване беше прочутият Бачковски манастир. Обителта е основана през 1083 г. от видния ромейски сановник грузинеца Григорий Бакуриани - севаст и велик domestik на войските в западните владения на империята при император Алексий Комнин (1081 - 1118). През 1084 г. Бакуриани дава Устав (типик) за устройството и управлението на манастира, в който е заложен грузинският народностен състав на монасите, освобождаването му от данъци, а също и неговата независимост спрямо епархийската власт. Тази древна традиция намира своето продължение и в днешния ставропигиален статут на обителта. Така е положено началото на най-ранния, грузинския период в историята на манастира. От това време са съхранени две важни сгради - Бакуриановата костница (XI в.) и църквата "Св. Архангели" (XII в.). Костницата е световнозначим паметник на православно изкуство от времето на Комнините.

През следващите векове манастирът няколкократно преминава в пределите на Второто българско царство и е даряван от българските владетели. Голям негов ктитор и покровител става през XIV век цар Иван Александър, чийто стенописен портрет виждаме в преустройения по това време притвор на Костницата.

В края на XIV век, след завземането на Търново от турците, Свети патриарх Евтимий Търновски е пратен на заточение в манастир в южните български земи. Почти всички учени приемат, че това е била именно Бачковската света обител, където той е прекарал последните години от своя живот. Тук той е починал, най-вероятно на 4 април 1404 г., тук е бил и погребан.

Малко се знае за историята на манастира през XV и XVI век. Това са трудни времена, когато обителта изпада в криза и разруха. Въздигането започва в края на XVI век като част от едно възрожденско движение, което обхваща всички български земи. Възстановени са жилищните сгради и трапезарията. Кулминацията на този подем е въздигането на главния манастирски храм през 1604 година. Това е сграда, която впечатлява не само с размерите си, но и с красотата и хармоничността на архитектурното решение. Тя е най-високото постижение на храмовата архитектура по нашите земи през първите четири века на турското иго.

От XVIII-XIX век са великолепият иконостас в главния манастирски храм, както и прекрасните бачковски икони и църковни утвари, които понастоящем се съхраняват в националните колекции. Все от този период е изграждането на втория (южния) голям манастирски двор със склучено двуетажно застрояване и храма "Свети Николай Мирликийски Чудотворец" в средата. Храмът е строен от 1834 до 1838 г., а стенописите са дело на самоковския живописец Захарий Зограф, който ги завършва през 1840 г. Това е първият манастирски храм, изписан от художника, който за пръв път в нашето изкуство прави свой стенописен автопортрет. След приключването на тази работа зографът изписва и откритото преддверие (аркадата) пред съборния храм "Успение на Пресвета Богородица", което завършва през 1841 г.

Известно време след Освобождението манастирът остава в цариградския диоцез. От 1895 г. той вече има игумен българин и е ставропигия към Светия Синод на Българската православна църква, какъвто продължава да е и досега.

Знаменателно е, че именно тук пожелават да бъдат погребани екзарх Стефан (починал през 1957 г.), първият признат от цялото Православие председател на възстановената самостоятелна Българска православна църква, и патриарх Кирил (починал през 1971 г.) - първият български патриарх след Свети Евтимий Търновски. Така обителта се превръща в единственото съхранено упокойно място на българските патриарси и в символ на приемствеността в българската духовна йерархия.

За огромно съжаление, по независещи от нас причини, не успяхме да посетим Асеновата крепост, но с огромен интерес изслушахме подготвената за този исторически паметник беседа. Асеновата крепост е средновековна крепост, която се намира в Родопите и е отдалечена на 2 км от Асеновград. Тя е съществувала още по времето на траките, преустроена е от Византия през IX век, за да охранява вратата на Беломорския проход и да осигури византийската граница в този край. Първите писмени сведения за крепостта са от XI век и са получени от Устава на построения тогава Бачковски манастир. От тези сведения се вижда, че Асеновата крепост е притежавала собствена армия и администрация. Превземана е от кръстоносците по времето на Четвъртия кръстоносен поход. Крепостта съществува до

1410 г., разрушена е от нахлуващите османски войски. Наречена е на цар Иван Асен II, който през 1231 г. прави редица поправки по нея с цел заздравяването ѝ.

По време на заключителната галавечеря, която се състоя в ресторанта на "Новотел Пловдив", където бяхме отседнали по време на нашия престой, бе проведена викторина, включваща въпроси за всеки от посетените обекти.

Всичките 130 членове на ССБ от цялата страна останаха изключително доволни както от самата екскурзия, така и от отличната ѝ организация.

Марина ПЕТКОВА,
Кеворк КАБЗАМАЛЯН

По-достъпен кадастър за незрящите

На 9 и 10 септември в хотел "Земята и хората" представители на Съюза на слепите взеха участие в семинар, организиран от Агенцията по геодезия, картография и кадастър. Поводът бе проект на Агенцията, важна част от който е адаптирането на електронната версия на кадастъра за ползване от незрящи. АГКК е една от малкото институции, обърнали се към организация на хора със зрителни проблеми при оптимизирането на електронните си услуги. С помощта на компютърния специалист и преподавател в ЦСРИ София Недялко Димов бе демонстриран начинът на ориентация на един незрящ потребител в онлайн среда. По проекта е предвидена тригодишна техническа поддръжка на страницата, предлагаща е-услугата. Уверенията на ръководството на държавната структура и подизпълнителите, пряко ангажирани с поддръжката на сайта, са, че всяка пречка, затрудняваща специализирания софтуер, ще бъде вземана предвид и своевременно отстранявана.

Повече информация за услугите по проекта можете да научите на <http://www.cadastrе.bg>.

Кадастърът представлява регистър на поземлена собственост. Той включва кадастрална карта или кадастрални планове в мащаб, позволяващ установяването на границите и имената на отделните имоти. Заедно с кадастралната карта се създава регистър с данни за недвижимите имоти, за носителите на права върху имотите и основанията за собственост или права върху собствеността.

Александър ВЕЛКОВ

СПОРТ Европейско първенство по голбал

Великобритания, 4-8 септември 2013 г.

В периода 4-8 септември 2013 г. българският национален отбор по голбал взе участие на европейското първенство по голбал в група С. Отборът ни изпадна в тази група през миналата година, когато в град Асколи, Италия не успя да се пребори за оставане в група В и заедно с отборите на Русия и Италия отпадна от тази по-горна дивизия.

Отборът ни беше в състав - Александър Стоянов, Димо Ангелов, Ивайло Вътов, Станислав Йорданов и Веселин Кушнеренков - играещ треньор. В делегацията бяха включени още Михайл Илиев - масажист и помощник-треньор, Ресмие Ибрахимова - съдия по голбал, и Иван Янев - водач.

Преди да отпътуват за Обединеното кралство момчетата направиха сериозен подготвителен лагер на високопланинската база "Белмекен" в периода 1-12 август. След това продължиха усилената си подготовка в столицата. Така на 4 септември националите ни поеха към това предизвикателство, като задачата беше възможно най-добро представяне, но в никакъв случай класиране след шесто място. Очевидно финансовата криза в голбала е сериозна, защото само 9 отбора участваха в първенството в град Уорчестър, близо до Бирмингам. Това бяха отборите на Азербайджан, България, Великобритания, Гърция, Италия, Русия, Португалия, Холандия и Хърватска. Липсваха отбори като Румъния, Сърбия, Босна и Херцеговина и други.

Националите ни пристигнаха в Уорчестър към полунощ на 4 септември. Делегацията ни беше настанена в кампуса на местния университет, където впрочем щеше да се проведе и първенството. Всички бяха настанени в единични стаи и разполагаха с обща кухня. Достъпът до 8-те стаи и кухнята беше с електронни карти, а всеки имаше карта и ключ от собствената си стая. При загубване на ключа трябваше да се заплатят 50 паунда. Всеки имаше персонален достъп до интернет посредством име и парола. На 5 септември най-напред абсолютният дебютант Станислав Йорданов, който за пръв път щеше да участва на такова високо ниво, трябваше да мине медицинска класификация и да попадне в една от групите – Б1, Б2 или Б3. В противен случай нямаше да бъде допуснат да се състезава. За щастие класификацията мина добре и той получи група Б3. След това се проведе техническата конференция, на която в общи линии се разказа всичко известно, което беше пуснато като информация до отборите. Жребият се тегли половин час по-рано, за закъснение за жребий се отсъждаше дузпа. Отборите имаха право да ползват тренировъчна зала час преди началото на съответния двубой. Залата беше отлична, с дървен под. Тренировъчната зала също беше много добра - с изцяло построено голбално игрище с врати. У нас можем само да си мечтаем за такава зала, в която да тренират голбалистите. Първенството се излъчваше онлайн с коментар. Резултатите се актуализираха почти веднага след края на мачовете, а тези на нашия отбор се публикуваха на <http://www.vitoshabg.com>, което е традиция от няколко години.

Отборите имаха право на официална тренировка. Всеки от тях разполагаше с половин час да се запознае със залата. Нашата тренировка беше определена за 12.00 ч. местно време или 14.00 ч. българско време. Както се и очакваше, момчетата останаха твърде доволни от игрището.

Схемата на състезанието беше всеки срещу всеки. За победа се даваха 3 точки, а за равен 1. Първите 4 отбора, събрали най-много точки, образуваха финална четворка, където играха полуфинали, малък финал и финал.

На 5 септември българите имаха 2 мача. Първият двубой беше срещу Русия. Това беше и най-добрият мач на нашите. Те поведоха с 2:0, но до края на първото полувреме братушките изравниха. През второто полувреме играта също беше повече от равностойна, но в крайна сметка руснаците надделяха с 6:4. От тази среща българите заслужаваха поне едната точка.

Вторият двубой за деня беше срещу Португалия. Отново добро начало за нашите. Открихме резултата, но след това португалците обърнаха до 3:1. Ние успяхме да изравним и дотук ни стигнаха силите. Първото полувреме беше за Португалия - 5:3. В крайна сметка загубихме с 8:5.

На 6 септември беше и най-тежката програма на българите. Имахме цели 3 срещи. Най-напред с Азербайджан, с които трябваше да се справим на всяка цена. Обаче мачът предложи изключително много голове при твърде ниско качество. Първото полувреме приключи с 8:7 за азерите, а в крайна сметка те победиха с резултат 13:12. Накрая не ни стигнаха нито физическите сили, нито концентрацията да обърнем резултата. Вторият мач за деня беше срещу домакините. Нашите се бяха стегнали до краен предел и първото полувреме играха повече от добре. То завърши 2:1 в наша полза. А ако си бяхме вкарвали и дузпите, то островитяните щяха съвсем да го закъсат, но Фортуна беше с тях. През второто полувреме ситуацията коренно се промени. Поданиците на кралица Елизабет II се

разиграха и нанизаха цели 4 попадения в нашата врата, а ние не успяхме да реализираме нито едно. Така с 5:2 загубихме и този сблъсък. Последната среща на българите за този ден беше срещу южните ни съседи от Гърция. Много трудно начало. Резултатът дълго време се запазваше 0:0, но след това българите дръпнаха с 2 гола. Последва кошмарно отпускане и гърците обърнаха резултата до 4:2. Така приключи първото полувреме. През втората част нашите се мобилизираха. Изравнихме от 2 дузпи, след това отново омировите потомци дръпнаха с 1 гол, но това беше всичко за тях в този мач. Българските момчета се разиграха и набързо вкараха 3 гола в противниковата врата. Така със 7:5 България постигна дългоочакваната победа на европейското първенство.

На 7 септември имяхме 2 срещи. Първата беше срещу нашия кошмар Холандия. Този мач беше и най-слабият, който изиграхме. Първото полувреме приключи 6:1, а крайният резултат - 12:5 за жителите на ниската земя, е красноречив. Няма какво да се пише за тази среща. Пълна доминация на лалетата и отчайваща игра на нашите.

Мачът с Италия започна добре за нас, вкарахме гол, но много бързо допуснахме изравняване, а след това противникът дръпна с комфортна преднина. Българите се стегнаха и в крайна сметка първото полувреме приключи при резултат 7:5 за почитателите на макароните. През втората част отново играта беше добра, а българите епизодично проявяваха сърцатост и в тези мигове успяваха да догонват в резултата, но в края на срещата отново допуснаха елементарни голове и загубихме с 15:9.

Последната среща на българите се състоя на 8 септември срещу отбора на Хърватска. Пълното безверие, което беше обхванало нашите, не им позволи адекватна реакция. Въпреки надъхването, въпреки липсата на каквото и да е залог от изхода на двубоя! Нищо не помогна на момчетата да разгърнат своя потенциал. Първото полувреме завърши 3:0 за хърватите, а в крайна сметка без никакви затруднения те победиха с 8:0. И в тази среща пропускахме с лекота наказателните удари, отсъдени в наша полза.

До плейофите се добраха отборите на Великобритания, Португалия, Русия и Италия. В първия полуфинал, който беше изключително оспорван, Португалия победи домакините със 7:5. В другата полуфинална среща руснаците се разправиха безкомпромисно с италианците с 10:3. Финалният сблъсък беше преди малкия финал, защото и двата финалиста отиваха в по-горната група Б, а единствено победителят от малкия финал или бронзовият медалист щеше да ги последва. Така на финала един срещу друг излязоха отборите на Русия и Португалия. Рядко безинтересен финал беше това, защото Русия беше с класа над противника и с 9:3 завоюва златото. В двубоя за последното място, даващо промоция в по-горната група, излязоха домакините от Великобритания и сънародниците на Адриано Челентано. Поданиците на Короната не успяха да се преборят и загубиха със 7:2. Така Русия, Португалия и Италия се изкачват едно ниво по-нагоре.

На 9 септември отборът ни се прибра обратно в родината.

Участието на европейското по голбал стана възможно благодарение на финансовата подкрепа на Българската параолимпийска асоциация, която финансира лагера в "Белмекен", самолетните билети и заплати таксата за участие. Това беше най-скъпоструващото европейско първенство от 2007 г., откогато бяха възстановени участията на България на европейски първенства.

Няма съмнение, че в момента българският голбал се намира в дълбока криза, която е съпоставима единствено с онази от 2003-2004 г., след участието на световните игри в Канада, когато стана ясно колко много сме изостанали в тенденциите в този вид спорт. Но сега основните потребности са 3 – спешна необходимост от дългосрочен треньор, амбициозни млади хора, които желаят да се развиват в голбалното поприще и условия за водене на пълноценна и адекватна подготовка.

Към момента и трите потребности са по-скоро химера, тъй като дългосрочен треньор е трудно да се намери, след като няма дългосрочно финансиране, а желаещи младежи е също кауза пердута, защото в училищата в София и Варна все по-малко остават децата, които могат да бъдат спортно обучавани. Много от малчуганите стават интегрирани ученици и огромната част остават напълно спортно неграмотни, защото никой не се занимава с тях в часовете по физическо възпитание. Тук е ролята на федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания" и членуващите в нея клубове - да работи за физическата активност на тези деца и да популяризира спорта сред тях. Но федерацията не разполага нито с организационния, нито с кадровия, нито с финансовия ресурс за извършването на тази колосална дейност. А и клубовете, членуващи във федерацията, с малко изключения нямат традиции в развитието на адаптираната физическа активност. За съжаление предпочитаните спортове са по-скоро

статични, което се явява пречка за придобиване на физическа култура от страна на зрително затруднените хора.

Не на последно място е липсата на условия за упражняване на спорт сред хората с увреждания. Много години се поставяше въпросът за изграждането на спортен център за хора с увреждания. В един момент илюзията беше толкова ярка, че помислихме, че тази мечта ще се сбъдне и центърът ще бъде изграден, но с лека ръка той беше изхвърлен от дневния ред на Министерството на младежта и спорта. Българският национален отбор по голбал разполага с 2 години до следващото европейско първенство коренно да се преобрази и да намери своето лице отпреди няколко години. Всички, които не са полезни на отбора, трябва да бъдат отстранени, а всички, които имат желание и възможност да помогнат, трябва да бъдат приобщени, за да се получи работещ механизъм, какъвто беше неотдавна. Един национален отбор е спойка от спортисти, треньори и ръководство, ако една от тези съставни части не е на ниво, то цялата машина зацикля.

Иван ЯНЕВ

Турнир по канадска борба в Поморие

На 24 и 25 август в Националния център по рехабилитация "Свети Георги", град Поморие се проведе турнир по канадска борба за хора с физически увреждания. Вече две години това мероприятие се инициира от спортен клуб "Сварок", град Силистра. Клубът е изпълнител на проекта, който прави възможно провеждането на турнира по канадска борба в Поморие. Главната негова цел е да се даде шанс на хората с физически увреждания в България да покажат и другата своя визия в спортно отношение.

На 24 август рано сутринта в "Свети Георги" започнаха да пристигат участниците в съревнованието. С малки изключения в Поморие се събрахме състезателите от миналата година - все познати лица от спортните форуми, свързани с канадската борба, което е и добре, и недотам. Може би в такива проекти трябва всяка година да се включват нови лица, за да може повече хора да се докоснат до този атрактивен спорт. Но това едва ли е възможно на този етап поради ред причини.

Иначе от организационна гледна точка всичко беше перфектно подготвено. Главното действащо лице и основен двигател на мероприятиято Красимира Георгиева, която отдавна се занимава с подобни проекти, не беше пропуснала дори и най-малката подробност и допринесе за превръщането на мероприятиято в истински празник. Заедно с персонала на хотела тя ни настави по стаите, после ни заведе на обяд и в два часа ни събра в залата за провеждането на самото състезание. Претеглиха ни на кантара, за да се оформят категориите, и след това съдията на турнира ни запозна с правилата на играта. Жените, които бяха първи, се състезаваха в категории до 65 и над 65 килограма, а мъжете до 80 и над 80 килограма.

При дамите до 65 килограма първа на лява ръка стана Хасмик Варданян, а на дясна Ася Бурова. Другите места в призовата тройка бяха завоювани от Емка Танова. Тя стана трета на дясна и втора на лява ръка.

В категория над 65 килограма при жените за тези, които не за пръв път се срещаме на масата за канадска борба, още в началото беше ясно какво ще бъде крайното класиране. Дори Ана Маринова със своите над 100 килограма не успя да се справи с дряновския терминатор Маргарита Иванова. Лъчезарната и вечно усмихната Марго стана първа и на лява, и на дясна ръка. Ана Маринова от Пловдив зае второ място, а третите места в същата категория бяха завоювани от другите две

пловдивчанки – Снежанка Кирчева на лява ръка и Димка Дамянова на дясна ръка.

След кратка почивка дойде ред и на мъжете да покажат бицепси. До 80 килограма, при много оспорвани борби, първо място на лява ръка спечели Данчо Йорданов от Дряново, второто място стана притежание на Ваньо Биячев от Варна, а трети в категорията се нареди Никола Стоянов от Пловдив. На дясна ръка, след изключително тежък финал и фалове на двамата състезатели, Ваньо Биячев зае първото място, а 60-килограмовият дряновец Йордан Йорданов остана втори. Трети на дясна ръка се класира представителят на София Добрин Добрев.

В категория над 80 килограма при мъжете приятна изненада поднесе участващият за пръв път Ангел Чалъков от Ямбол. Той безапелационно спечели всички борби и без нито една загуба напълно заслужено зае първите места и на двете ръце. Втори на дясна и лява ръка стана Иво Атанасов от Варна. Трети на лява ръка се нареди перничанинът Росен, а на дясна ръка Кирил Димитров.

Така премина вторият турнир по канадска борба в Националния рехабилитационен център "Свети Георги" в град Поморие. Завършек на целия този чудесен проект беше галавечерята, на която се състоя награждаването на призьорите, продължило с буйни песни и танци до първи петли.

Специални благодарности на организаторите и изпълнителите на проекта и целия персонал на Национален център за рехабилитация "Свети Георги", град Поморие!

Кирил ДАМЯНОВ